

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Gal 2, 15 – 21

Text: L 17, 11 – 19 *Na cestě do Jeruzaléma procházel Samařskem a Galileou. Když přicházel ke jedné vesnici, šlo mu vstříc deset malomocných; zůstali stát opodál a hlasitě volali: "Ježíš, Mistře, smiluj se nad námi!" Když je uviděl, řekl jim: "Jděte a ukažte se kněžím!" A když tam šli, byli očištěni. Jeden z nich, jakmile zpozoroval, že je uzdraven, hned se vrátil a velikým hlasem velebil Boha; padl tváří k Ježíšovým nohám a děkoval mu. A to byl Samařan. Nato Ježíš řekl: "Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět? Nikdo z nich se nenašel, kdo by se vrátil a vzdal Bohu chválu, než tento cizinec?" Řekl mu: "Vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila."*

Četli jsme, že „na cestě do Jeruzaléma procházel Ježíš Samařskem a Galileou.“ To je zvláštní údaj. Jít ze Samařska do Galileje znamená jít z jihu na sever. Přitom jít do Jeruzaléma znamená jít ze severu na jih. Tato nesrovnalost může být ovšem Lukášův záměr. Čtenáře má napadnout, že nejde o zeměpisný popis cesty. Má se zamyslet nad tím, co to znamená, když Ježíš jde do Jeruzaléma, a přitom jde opačně. Jde jinak, než bychom čekali, jde napříč našim zaběhaným zvyklostem, normám a vyšlapaným cestičkám.

Lukáš uvádí na prvním místě Samařsko, což je samo o sobě pro zbožné židy nebo i židokřesťany provokativní. Samařsko tu totiž reprezentuje lidi, které běžně mezi vyvolené Boží lid nepočítáme. Židé se nestýkali se Samařany, protože je považovali na kulticky nečisté. Distancovali se od nich a říkali: „Ti k nám nepatří. Ti jsou příliš spjati s pohanstvím. To nejsou čistokrevní věřící.“ A Ježíš zrovna jde napřed k těmto Samařanům, potom na sever do Galileje a až nakonec míří do Jeruzaléma.

Na této cestě přichází k vesnici, kde potkává skupinku malomocných. To je opět skupina lidí, od nichž se druzí distancují, protože malomocní jsou nečistí, a to nejen z důvodu nakažlivosti své nemoci, ale i kulticky, jako ti, kteří jsou pod vlivem nečistých sil nebo trpí zasloužený trest za nějaký svůj hřích. Podle Mojžíšova zákona měli lidé s pozitivním testem na malomocenství žít v karanténě, dodržovat od zdravých lidí odstup a při setkání se zdravým člověkem volat: „Jsem nečistý“.

Malomocní, s nimiž se potkává Ježíš se sice chovají podle zákona, ale slyšíme, že volají na Ježíše ještě něco jiného, než mají přikázáno. Prosí: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ Volají o pomoc. Touží po smilování – volají Kyrie eleison, Pane, smiluj se, Kriste, smiluj se!

A Ježíš jim odpovídá: "Jděte a ukažte se kněžím!" Podle Mojžíšova zákona má kněz dosvědčit, zda došlo k očištění od malomocenství a v případě že ano, má prohlásit člověka za čistého. Jestliže malomocní Ježíše poslechli, byl to od nich velký krok víry, protože Ježíš je pořád ještě neuzdravil. Teprve až cestou zpozorovali, že jsou očištěni. Devět z nich přitom pokračuje v cestě ke kněžím. Ale jeden se vrací k Ježíšovi. A Ježíš se diví. Ne však tomu, že se jeden vrátil, ale že se nevrátili všichni. Říká: „Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch devět?“ No, kde by byli? Šli se ukázat kněžím přesně tak, jak jim Ježíš přikázal. Proč se tedy Ježíš diví? Odpověď musíme zřejmě hledat v oné poznámce, že tím jediným, který se vrátil, byl zrovna Samařan. Ostatní byli pravděpodobně židé a byli mnohem více svázáni s chrámovým kultem než onen Samařan. Ten jediný pochopil, že v té chvíli už není nutné lpět na jakémsi obřadném rituálu, když může Boha chválit osobně a spontánně. Lukáš, jakoby tady svým vyprávěním předjímal Pavlovu teologii, že křesťanství znamená osvobození od rituálních požadavků Mojžíšova zákona a svobodu ve víře.

Když my se potkáváme s lidmi nějakým způsobem vydělenými ze sborového společenství, máme někdy za to, že našim prvořadým úkolem je takové lidi přivést či dokonce přitáhnout do kostela. Nejlépe rovnou za farárem, který si s nimi už bude vědět rady. Tedy,

že jejich záchrana spočívá v naplnění jakýchsi našich představ, jak by se měl křesťan chovat, co by měl dělat a kam by měl chodit. A tak je vyzýváme, aby se aspoň jednou za čas ukázali faráři v kostele. Jenže Ježíš se raduje právě z toho jednoho, který do chrámu vůbec nedošel. Na cestě zjistil, že je zdrav a šel zpátky za Ježíšem. Zbývající si poslušně odbyli svou návštěvu chrámu, ale tím to pro ně haslo. Splnili povinnost, ukázali se knězi, a víc o nich neslyšíme. Kde je těch devět? ptá se Ježíš. Vlastně z toho vůbec nemá radost, že jich tolik poslušně přišlo pouze do chrámu. Namísto toho se raduje z jediného člověka, který namísto ke knězi došel k víře.

A tady se musíme ptát sami sebe. Kam jsme došli my? Kde jsme skončili na své cestě, když jsme uvěřili, že nás Ježíš očistil od našich vin? Dovedlo nás to pouze do kostela? Přišli jsme se jen ukázat, že plníme své náboženské povinnosti? Je tohle skutečná víra?

Jistěže pro mnoho lidí je už pouhý vstup do chrámu obrovským krokem víry a odvahy, který může být nepřekonatelně těžký. S vědomím, že mě druzí mají za nečistého je nesmírně těžké vstoupit do kostela a přijmout očištění. To vyžaduje odvahu. V každém případě, ať už se nám chodí do kostela snadno nebo těžko, ať chodíme jednou za rok nebo každou neděli, dnešní příběh nám chce říci, že to není cílem víry. Smyslem očištění, smyslem pozvání k víře není to, aby lidé začali chodit do kostela. Vždyť ten jediný Samařan, který je Ježíšem pochválen, ke kněžím vůbec nedošel. Možná až později. Ale první co udělal, když zjistil, že je zdrav, obrátil se nazpět, velikým hlasem chválil Boha a šel za Ježíšem. A Lukáš zdůrazní: A to byl cizinec! Člověk, který nikdy do Božího lidu plně nepatřil. Nikdy asi nebyl v chrámě. A přesto jediný on došel skutečné spásy.

Bratři a sestry, ten příběh je veskrze provokativní. A klade nám vážnou otázku. Jaké jsou naše priority? Jde nám o to, aby lidé hlavně plnili náboženské zvyky a obřady? Aby dodržovali náboženské normy a tradice? Nebo aby ve svém životě chválili Boha a šli za Ježíšem? Ten Samařan totiž ukazuje i jinou cestu k Bohu, než jakou jsme třeba prošli mnozí z nás. Možná jde tak trochu opačným směrem, než jak jsme zvyklí, podobně jako jde Ježíš do Jeruzaléma také opačným směrem. Samařan napřed prožije uzdravení, velikým hlasem chválí Boha, obrátí se a jde za Ježíšem, aby mu vzdal díky. A možná pak najde i cestu do chrámu, kam nikdy před tím nechodil.

Když zveme lidi k víře, tak mnozí z nich to chápou také jen tak, jako že je hlavně posíláme do kostela. Možná jen jeden z deseti pochopí, že jde o víc. Vzdát Bohu chválu. Mnozí řeknou: „Jít do kostela? A proč?“ Ale třeba aspoň jeden z deseti pochopí, že jde o to, jít za Ježíšem. Že za tím vším stojí Ježíš. A že ten, kdo přijde k Ježíši, kdo mu vzdá chválu a padne mu k nohám, může z jeho úst slyšet: „Vstaň a jdi, tvá víra tě zachránila.“

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, tobě vděčíme za spásu. Dej, ať tě následujeme a pak se všichni společně setkáme u tvých nohou.

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši, modlíme se za spásu světa. Prosíme za lidi kolem nás. Zvláště za ty, kteří se k nám nepřidali, ale přesto touží po setkání s tebou. Modlíme se za lidi hledající odpovědi na své otázky. Prosíme za ty, kteří šli v životě jinou cestou, než jakou jsme prošli my. Dej, ať se všichni vzájemně respektujeme a chápeme. Prosíme za lidi nějakým způsobem stigmatizované, poznamenané, izolované, vydělené ze společnosti. Vyslyš naše přímluvy za lidi nemocné, za lidi v karanténě, za lidi v nemocnicích. Prosíme, požehnej práci lékařů, zdravotníků, pracovníků v Diakonii a sociálních službách. Modlíme se za náš sbor, aby byl světlem a solí země. Ať posvěcuje Boží jméno a zvěstuje příchod království nebeského. Amen.*